

Собчук А.О.
студентка факультету економіки та управління
Науковий керівник: Грицюк Н.О.
к.е.н., старший викладач кафедри економіки,
безпеки та інноваційної діяльності
Східноєвропейського національного університету
імені Лесі Українки, м. Луцьк

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО НОРМУВАННЯ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВАХ

Нормування праці в аспектах ринкової економіки є принциповим чинником для вдалого функціонування підприємства. На даний момент, в нашій країні існують економічні та соціальні проблеми, які показують сучасний стан розвитку внутрішньої економіки, вимагають використання всіх можливостей трудового потенціалу, що є неможливим без успішного запровадження і використання норм праці.

Нормування праці реалізовує ряд вагомих функцій, однією з яких є те, що воно виступає одним з провідних складових організації заробітної плати, яка ґрунтується, на необхідності правильного визначення міри праці. Причому будучи мірою праці, норми праці одночасно виступають і як міра винагороди за працю [3, с. 59].

Питанням, щодо нормування праці займалися багато вітчизняних та зарубіжних вчених, таких як Багрова І.В.[1], Грішнова О.А.[2], Данюк В.М., Райковська Г.О.[3], Чернов В.І., Оленич Є.І.[4] та інші.

Майже всі з даних науковців схиляються до думки, що нормування праці – це вид діяльності з управління підприємством, спрямований на встановлення оптимальних

співвідношень між витратами та результатами праці, а також між чисельністю працівників різних груп та кількістю одиниць обладнання [2, с. 186].

Поява і розвиток наукової організації та нормування праці пов'язані з епохою швидкого становленню великого машинного виробництва, яке виділило потребу в подальшому розподілі, спеціалізації та кооперації праці, синхронізації праці на окремих робочих місцях і ділянках виготовлення та транспортних потоках. Це обумовило пошук узагальнених наукових підходів до визначення ефективної міри людської праці, доцільної побудови трудового процесу взагалі [1, с. 258].

Одним з перших, хто обґрунтував основи нормування праці та застосував хронометраж є Ф. Гілберт.

Основними функціями нормування праці, за Ф.Гілбертом є:

- планування – норми слугують основою виробничого планування на всіх рівнях організації;
- диференціації заробітної плати – основою для правильного встановлення заробітної плати працівникам мають бути ретельно обґрунтовані норми;
- організація праці – нормування сприяє виявленню і закріпленню сучасних умов і методів праці;
- соціальна – нормування сприяє обґрунтованому та справедливому розподілу трудових прибутків між працівниками.

Завданнями нормування праці виступає:

- встановлення чіткого проміжку часу на виконання різноманітних видів робіт та провідних завдань;
- встановлення найбільш раціональних та економних режимів використання обладнання;
- впровадження продуктивної праці на основному робочому місці працівника, на якому він працює;
- проведення аналізу ефективного та неефективного застосування робочого часу [4, с. 78].

Провідний зміст роботи по нормування праці на підприємстві починається з того, що розробляється особлива документація, далі оцінюється становище робочих місць і їх відповідність щодо стандартів, проводиться оцінка персоналу, що дозволяє визначити кількісний та якісний його склад, далі за висновками цієї оцінки встановлюються норми праці та розробляються умови для використання цих норм. Потім, після, використання всіх цих заходів підприємство регулярно спостерігає за виконанням норм і при необхідності встановлює нові.

До головних недоліків нормування праці, які можуть виникнути на практиці відносять:

- можливість зруйнованої нормативно-інформаційної та методичної бази щодо регулювання витрат робочого часу, порядку встановлення і перегляду норм трудових витрат;
- ймовірність нехтування нормуванням праці, оцінювання його як другорядного механізму господарювання;
- можливість байдужого ставлення управління до детального виконання нормування праці.

З метою попередження можливих недоліків, слід виконувати деякі заходи:

- поліпшення нормативно-правової бази, яка регулює соціально-трудові відносини;
- створення системи розроблення й відновлення галузевих нормативів трудових затрат, складовими якої є підсистеми фінансового, організаційного, кадрового забезпечення;
- поліпшення організації нормування праці;
- розробка автоматизованої системи нормування праці;
- відновлення методичної бази розроблення нормативів із праці;

- здійснення заходів з підготовки й підвищення кваліфікації фахівців з нормування праці.

Отже, на основі вищезазначеного можна стверджувати, що проблеми нормування праці на сучасному етапі організації праці є дуже актуальним. Оскільки з його допомогою можна мінімізувати витрати, в обох випадках це вважається економічно прибутковим для персоналу, а також для підприємств які детально проводять нормування праці.

Список використаних джерел:

1. Багрова І.В. Нормування праці: Навчальний посібник: Навчальне видання.- К.: ЦНЛ, 2003. – 212 с.
2. Грішнова О.А. Економіка праці та соціально-трудова відносина: Навчальний посібник. – К.: Знання, 2011. – 390 с.
3. Данюк В.М., Райковська Г.О. Нормування праці: Навчальний посібник. – К.: КНЕУ, 2006. – 380 с.
4. Мамченко В.І, Чорнобривець Л.А. Нормування праці // Збірник систематизованого законодавства. – 2005. – № 5. – 480 с.
4. Чернов В.І., Оленич Є.І. Нормування праці: Навчально-методичний посібник: Навчальне видання. – К.: КНЕУ, 2000. – 148 с.

Собчук А.О.

студентка факультету економіки та управління

Науковий керівник: **Шостак Л.В.**

к.е.н., доцент кафедри економіки,

безпеки та інноваційної діяльності

Східноєвропейського національного університету

імені Лесі Українки, м. Луцьк

ЗНАЧЕННЯ ЛОГІСТИЧНОЇ КОНЦЕПЦІЇ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ

Інноваційні реалії господарювання свідчать, що поширеною практикою розвитку і підвищення конкурентоспроможності підприємницьких структур є логістична концепція управління. Особливу актуальність вона набуває в період занепаду, коли підприємствам необхідно здійснити свою діяльність так, щоб зменшувати витрати, пов'язані з рухом та зберіганням товарно-матеріальних цінностей від початкового джерела до кінцевого споживача.

Останнім часом у сфері логістики переважає точка зору про те, що в сучасних умовах виробництва поліпшення управління матеріально-технічним забезпеченням з орієнтацією лише на мінімізацію витрат вже ніяк не відповідає терміновим потребам. Тобто, управління стає оптимальним лише тоді, коли воно базується на концепції.

Основною метою логістичної концепції управління вважається збалансування рівня сервісу і величини логістичних витрат для підвищення конкурентоспроможності підприємств[3].

Вивченням питання логістичної концепції управління займалися: Бондарчук В., Васюк І., Гудзь П., Ісакова О.М., Кабанець І.А Кальченко А., Курдицького С., Кальченко А.Г., Гаджинський А.М., Корінь М.В. , Рудюк Л., Тюріна Н. М., Тяпухін А., Фролової Л., Хаджинова О.В. тощо.

Не дивлячись на істотну кількість наукових досліджень у сфері логістичного управління, його стан на передових підприємствах України знаходиться на початковому етапі свого розвитку, яке пояснює вирішення ряду завдань, пов'язаних з поліпшенням формування системи управління, адекватної умовам сьогодення. Однією з причин цього явища вважається, що в Україні недостатньо вивчений, зарубіжний досвід.